

La pepa de cartró

Hi havia atur i vagues cada dos per tres. Quan s'acostava Nadal i el dia de Reis, tot semblava més trist i més gris. Les dificultats econòmiques emboiraven el somriure dels infants i els condemnaven a perdre la il·lusió per un desig. El meu era el de posseir una pepa de cartró d'aquelles tan altes que semblaven noiets.

La mare, a més del treball de casa i la fàbrica, cosia fins a altes hores de la nit. Sempre cosint. Fins i tot les espadenyas. Ens hi feia uns brodats a la punta del dit gros, perquè era per on es foradaven més de pressa.

A les vigílies de festa cosia encara més. Nosaltres no hi creïem, en els Reis i l'esdeveniment de Nadal, perquè la vida i els pares ens ho havien ensenyat d'una altra manera, sobretot la vida [...].

Aquella pepa la volia, la somiava. Un dia la vaig tenir. La mare va comprar-la, i amb tota l'alegria i els ulls plens de llum com ella tenia, va dir-me : « Nena, té, la teva pepa ! » En veure-la, vaig saber perquè ella cosia tant. Anava vestida com una reina i amb una papallona de llaç als cabells. Una nina de bo de bo, una vertadera senyoreta ! Quina alegria ! Una alegria i un deix de recança¹ : suposava el preu d'aquell esforç. Jo sabia que no hi havien ralets² a la calaixera, que anàvem a comprar a crèdit, pagant quan la setmanada arribava i ja tornàvem a quedar-nos secs. Era el cercle viciós dels pobres. Un dia vaig anar a comprar a la tenda i la dona em digué: « Nena, digues a la teva mare que encara no he cobrat cap diner de la nina. »

Vaig quedar entristida per la por de perdre la meva pepa i me'n vaig anar amb el cap baix. Com ho diré a casa? Sí, aquella nina era comprada pagant unes pessetones cada mes. Aquell mes hi va haver una vaga del tèxtil i encara no sé com la mare posava el plat a taula. En arribar a casa no vaig gosar dir res, per no entristir-la, però ella, veient que jo plorava, ho va endevinar i m'eixugà les llàgrimes.

Vàrem prometre a la botiguera que no faltàriem a abonar la nina, però aquell mes la vaga... I així la pagà : gota a gota, amb aquelles pessetones que dringaven com el tic-tac de les llançadores³...

Aquest joguet no l'he oblidat mai! Ja fa anys que es va trencar, però és el joguet que he estimat més a la meva vida, i el porto dintre meu com més temps passa.

Teresa REBULL, *Tot cantant*, Columna, Barcelona, 1999, pp. 50-52

¹ un poc de remordiment

² moneda catalana

³ peça que porta un rodet de fil i es desplaça alternativament en el teler fent un soroll repetitiu (*navette du métier à tisser*)

COMPRÉHENSION DE L'ECRIT (10 points)

1. De petita, què volia com a regal la narradora? Quina descripció en fa? Feu referències al text.
2. Recerqueu els detalls del text que suggereixen els esforços que ha fet la mare per poder oferir la « pepa de cartró » a la seva filla.
3. Per què la « pepa de cartró » és el joguet que més ha estimat la narradora? Feu referència al context familiar de la seva infantesa.

EXPRESSION (10 points)

1. En què difereix la infantesa viscuda per la Teresa Rebull de la que viuen els infants del vostre entorn? Proposeu una reflexió estructurada.
2. La riquesa del món no és igualment repartida entre els homes i tots els nens no tenen joguets per Nadal o pels Reis. Què en penseu? Què podem fer nosaltres? Il·lustreu el vostre punt de vista amb exemples concrets.